

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61

Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Elő évfolyam — 134. szám

Péntek

Cluj-Kolozsvár, 1932 november 18

TITKOS

Itt a történelmi fordulat

Lemondott a Papen-kormány

A szociálisták és kommunisták nem kaptak meghívót Hindenburg elnökhöz

BERLIN. A német kormányváltás tegnap délután tényleg bekövetkezett. Papen öt órákor kihallgatáson jelent meg Hindenburg birodalmi elnöknel és bejelentette összkormányának lemondását. Hindenburg elfogadta a lemondást és továbbra is Papent bízta meg az ügyek vitelével.

A válság bekövetkezésének híre Németország politikai köreiben óriási izgalmat keltett. Ilyen érdeklődéssel még sohasem kísérték kormányváltást, annál is inkább, mert még soha ennyire ho-

nyolult politikai helyzet nem volt Németországban, mint most. A hitlerista és a centumpártiak együttvéve sincs meg a többsége, ha csak Huggenberg pártját be nem tudnák venni a koalícióba. Tekintve a három csoport között fennálló nagy elvi ellentéteket, nagyon valószínűtlen, hogy ez a koalíció létrehozható lenne.

BERLIN. Rendkívül jellemző a mai politikai helyzetre a Hindenburg birodalmi elnökhöz való meghívás sorrendje is. Mára a centrum, a német nemzeti és a néppárt vezető politikuskai kaptak

meghívást az elnökhöz, holnapra személyszerinti meghívót kapott Hitler Adolf és általános meghívót a bajor néppárt.

Óriási feltűnést keltett, hogy a szociáldemokratákat és kommunistákat nem hívták meg az elnökhöz. A válság kibontakozása rendkívül nehéz és a jövő hét szerdájáig nincs kilátás a megegyezésre. Ha nem sikerülne parlamentáris többséget összehozni, újra Papen kap megbízást egy prezidiális kormány alakítására, amely ismét a parlament mellőzésével kormányozna. A hangulat rendkívül izgalmas Németország történelmi fordulata előtt áll.

Amerika elismeri Szovjetországot

Roosevelt amerikai elnök kereskedelmi és politikai összeköttetésbe lép a szovjettel

Az amerikai-orosz egyezségtől várja a világgazdasági válság megnyhülését

LONDON. A Times jelenti Washingtonból, hogy az Egyesült Államok új elnöke programjába vette Szovjetországgal felveendő összeköttetését. Minden kilátás megvan arra, hogy az Egyesült Államok Szovjetországot el fogja ismerni. Roosevelt határozott szándéka, hogy a kereske-

delmi és politikai összeköttetést a szovjettel felvegye. Egyetlen kikötése az, hogy Moszkva nyújtson garanciát arra, hogy Amerikában minden propagandától tartózkodik. Ugyanezen a véleményen van az új külügyminiszterjelölt is, Swanson szenátor. A Times szerint úgy az amerikai, mint szovjetla-

pok a kérdés végleges elintézését olyan életbevágóan fontosnak tartják, hogy mind a két állam megtesz minden engedményt, csak hogy a két hatalom között az egyezés létrejöhessen. Roosevelt az amerikai-orosz egyezés megkötésétől várja a világgazdasági válság mielőbbi megnyhülését.

Nem ad haladékos Amerikát az európai hadiadósságok kifizetésére

Veszélyben van az Európába beruházott 15 milliárd dollár

LONDON. A Central News távirati iroda jelentése szerint az olasz kormány megbízottja tegnap Washingtonban szintén átnyújtot-

ta az amerikai kormány kérését, hogy december 15-én esedékes háborús adósság részletének kifizetését halasszák el. Az olasz kormány

jegyzéke megemlíti, hogy csak azért kéri ő is adósságának elhalasztását, mert egyetért Angliával és Franciaországgal, bár az olasz kormány megvan a pénze, amit december 15-én fizetni kellene. Az amerikai legnagyobb újság, a Journal Commerce ezzel kapcsolatosan szenzációs cikket közöl, amelyben kifejti, hogy az Egyesült

Államok ma ugyanabban a helyzetben van, mint melyben volt Anglia és Franciaország abban a pillanatban, amikor elismerték, hogy Németország többé már nem tudja fizetni jóvátételi adósságait. Ha a washingtoni kormány tovább is az eddigi esztelen politikáját folytatja, akkor az európai államok minden kétséget kizáróan be fogják szüntetni örökre háborús adósságaik kifizetését. Newyork pénzügyi köreiben a legnagyobb felháborodással tárgyalják az európai államoknak azt a merészségét, hogy csődöt kérnek maguk ellen és ezzel veszélyeztetik Amerikának 15 milliárd dollárját, amelyet Európába ruháztak be. És ha az európai államok valóban beszüntetik adósságaik fizetését, Amerika olyan hatalmas összegeket veszít, hogy az előre szinte kiszámíthatatlan.

A Chicago Tribuna szerint a washingtoni parlament elhatározta, hogy sem Angliának, sem Franciaországnak, sem Belgiumnak nem ad moratóriumot és az adós európai államokat kényszeríti, hogy december 15-én esedékes részleteiket fizessék meg. A lapok szerint ezt a határozatot egyhangulag szavazták meg, úgy a demokráta, mint a republikánus képviselők.

Betörték egy kolozsvári cipésműhelyben

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes behatolt Tofan cipész Minorita-uccai műhelyébe, ahonnan nyolc pár cipőt lopott el. A betörést Tofan csak a reggeli nyitáskor fedezte fel, amikor is azonnal jelentette a rendőrségnek. A rendőrség a betörők kézrekerítésére erélyes nyomozást vezetett be.

Aranyat és mindennemű ékszertárgyat legmagasabb **Orlow** ékszerüzlet, Fő-áron vesz postával szemben.

Gondatlanságból elkövetett emberölésért kétezer-ötven száz lej pénzbírságra ítélte a tábla egy kolozsvári soffőrt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap került az ítélőtábla elé Székely Ferenc kolozsvári soffőr ügye, aki négy évvel ezelőtt halálra gázolt egy 16 éves hidegzsamos leányt. A soffőr elleni vád gondatlanságból elkövetett emberölés. Ítélet az enyhítő körülmények figyelembe vételével 2000 lej fő és 500 lej mellékbüntetés. Nem fizetés esetén 40 plusz 10 napi elzárás.

— Belenyugszik-e az ítéletbe? — kérde az elnök.

— Felebbezek, — mondja a vádlott — mert a törvényszék felmentett és nem érzem magam bünnösnek. Én sem akaratból, sem gondatlanságból nem öltem embert. Mikor a Kálváriánál vezettem az autót, a megboldogult leány éppen egy szekéren ült, amelyről, anélkül, hogy észrevettem volna, a gép kerekei elé ugrott. Már nem volt időm fékezni. Nem tehetek róla, hogy elgázoltam. A szerencsétlen azonnal a mentőállomásra szállítottam, ahol kiszenvedett.

A tábla a soffőr felebbezését elfogadta.

Francia lap Gömbös és Mussolini tárgyalásairól és a békeszerződések tökéletlenségéről

PÁRIS. Az Information francia lap Gömbös Gyula miniszterelnök római látogatása alkalmából külön cikkben foglalkozik Olaszország és Magyarország viszonyáról. Ez a látogatás — írja — Olasz és Magyarországot közelebb hozta egymáshoz. A két nép hagyományos barátságát mindjobban

megegyeztet az a lelkirokonosság, amely Mussolini és Gömbös között fennáll.

Feltehető, hogy a két államfér-

fiu a gazdasági kérdéseken kívül a leszerelésről és a szerződések revíziójáról is tárgyalt.

Ami a revízió ügyét illeti, amit Mussolini szintén magáévá tett, senkisé tagadhatja, hogy a **békeszerződések tökéletlenek és bizonyos kiigazításokra szorulnak.**

A továbbiakban igen behatóan részletezi azokat a lehetőségeket, amelyek a két ország érdekesében kínálkoznak.

Kerenszky volt menseviki-népbiztos szerint nem sikerült a szovjet ötéves terve

LONDON. Kerenszky Sándor, az orosz menseviki kormány volt elnöke a „Financial Times” hasábjain hosszú cikket közöl az ötéves gazdasági tervre vonatkozólag. A cikk hosszasan fejtegeti azokat az eredményeket, amiket Szovjetországnak a terv megvalósításával el tudott érni. A terv a vörös kormányt rákényszerítette arra, hogy a merev marxista dogmákból engedjen, mert másképp nem léptethette életbe az ötéves tervet. Ugyanis a vörös kormány kénytelen volt, hogy

a földműves rétegeknek megengedje a saját részükre való termelést is,

sőt bizonyos helyeken heti piacokat állított fel feleslegük értékesítése végett. És minden jószándékú és igyekeztük ellenére is **az ötéves terv nem sikerült, mert a bevetett területek évről-évre csökkentek,**

annak ellenére, hogy a traktorok száma megkétszereződött. Ha némi eredményeket el is tudott érni a szovjetkormány, ez

óriási pénz áldozataiba került.

A gyáraiban készülő áru rend-

kívül alacsony minőséget képviselnek, úgyhogy a beígért bőség helyett

az ország ma ugyanabban a nyomorba esett vissza, amiben 1919. és 20-ban volt.

A szovjet-kivitel 30 százalékot csökkent, a behozatal pedig állandóan növelte az ország külföldi adósságát. A hatalmas műhelyek, amelyek szinte gombamódra szaporodtak el, ipari szempontból teljesen tökéletlenek és a gyártott munka ára nagyobb, mint a más országokból behozott árucikkek. Kerenszky szerint ez természetes is, mert a fejlődés nem tűr meg olyan nagy ugrást, amit a szovjet kormány meg akart valósítani. Mivel a műhelyekből és gyárakból hiányzanak még a hozzáértő kezek, nemhogy hasznos hatástanának az államnak, hanem kárára vannak. Kerenszky Sándor végül azal fejezi be cikkét, hogy a kényszerítő körülmények hatása alatt a szovjet-kormány rövid időn belül kénytelen lesz eddigi álláspontját feladni és a kollektív munka helyett ismét bevezetni a magánvagyon rendszerét.

Alkotmányellenesnek mondták ki a konverziót

BUCURESTI. A bukaresti Semmitőszék tegnapi ülésében tárgyalta a Creditul Ruralnak dr. Stănescu elleni ügyét. A teljes ülés elfogadva a felfolyamodás indokait a konverziós törvény 8, 14, 28, 36 és 54. paragrafusait alkotmányellenesnek minősítette. A Semmitőszék teljes ülésének rendkívüli elvi jelentőségű döntése általános felháborítást keltett és illetékes körökben messzemenő konzekvenciákat váltott ki hozzá.

SZÍNHÁZ és MOZI

A Mosoly országa párisi sikere. Tegnap mutatták be Páris legelőkelőbb színházában Lehár Ferencnek, a kiváló magyar zeneszerzőnek „Mosoly országa” című daljátékát. A darab őszinte sikert aratott s a bemutatóelőadás közönsége lelkesen tapsolt a jelen volt Lehár Ferencnek és a szereplőknek, akik Párisban is diadalra vitték a nagyszerű daljátékot.

ROMÁN OPERA MŰSORA:
Péntek: Lammermoori Lucia; Seherazade (ballad).
Vasárnap este: Tannhäuser.

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:
Pénteken, szombaton és vasárnap 4, 6 és fél 10-kor:
Tanase álma. Tanase vendéggátéka. Egy óra románul beszélő Tanase-film, másfél óra Tanase-revü.
Helyárak: 45, 35 és 18 lej.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:
Előadások kezdete pont 3, 6 és 9 órakor. Két hatalmas hangos film 3 órás előadásban: Trader Horn. Főszereplők: Harry Carey, Edwina Booth, Duncan Ronald, Ezenkívül: Száz német szó. Főszereplők: Patti és Patatchon.

CARMEN MOZGÓ MŰSORA:
Pénteken Submarin. (Tengerész élet). A főszerepekben: Jack Holt, Ralph Graves, Dorothy Revier.

ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnaptól az előadások 1 órával korábban kezdődnek 2, 4, 6 és 8 órakor: Az „U 72”. Egy német tenger-alattjáró küzdelmei a világháborúban, 10 fejezetben. Lázadás a tengerfenéken, mindvégig érdekesítő tartalommal. Főszerepekben: Maria Mariczka, Adam Brodsky és Eugen Bodo. Műsor előtt a legújabb híradó.

Hétfőn, szerdán 6 és 8 órakor utóljára fut Az „U 72”. Izgalmas háborús film, főszerepekben: Maria Mariczka, Adam Brodsky és Eugen Bodo.

RÁDIÓ

PÉNTEK, november 18.

Bucuresti. 13: Gramofon 14: Gramofon. 18: Rádiózene. 19:10: Előadás. 19:25: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Gramofon. 21: Filharmonikus-hangverseny.

Budapest. 10:15: Ének és hegedű. 13: Déli harangszó. 13:05: Rádió-kvintett. 16:30: Diáklőra. 17: Felolvasás. 17:30: Rácz Zsiga cigányzenekara. 18:30: Előadás. 19: Egy hangosfilm közvetítés. 20:30: Don Juan. Mozart operája. Utána Bura Károly cigányzenekara.

Bécs. 12:30: Adler-kvartett. 13:40: Gramofon. 14:10: Gramofon. 17:55: Romantika az Operában. 21: Részletek klasszikus operettekből. 23:15: Gramofon.

— Holnap lesz Beregszász László temetése. Beregszász Lászlónak, az Emke tragikusan elhalt főtitkviselőjének a temetése holnap délelőtt 10 órakor lesz a Zsák-ucca 16. szám alatti lakásból.

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ. VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

ELSŐRENDÜ garantált tiszta izletes házikoszt kapható kihordásra, vagy ottani étkezésre is. Ebéd, vacsora adag 1350 lejért. Sstr. Avram Janen (Jókai-ucca) 2. I. emelet Feketenénál.

INGYEN soffőre lesznek félévig annak, aki levizsgáztat. Cím a kiadóban.

ELADÓ igen olcsón kitűnő karban levő külvárosi ház öt lakással. Prima tőke elhelyezés. Cím „Jóestét” kiadóhivatalában. Ugyanők kizárva.

FÉRFISZABÓSEGÉD munkát keres azonnalra közepes, nagy-, vagy vegyesmunkára. Cím a kiadóban.

MANDOLINOZNI és GITAROZNI egy hónap alatt megtanít Fülöp, Wesselenyi-ucca (Hotel Transilvania).

120 000 LFI moratórium mentes biztos követelésment megvezetés szerinti összegért engedélyezem. Cím a kiadóhivatalban.

16—18 év körüli jobb leányt keres szerény fizetéssel azonnali belépésre gyermektelen házaspár házimunkák végzésére. Cím a kiadóban.

EGY női bunda és egy női télikabát igen jó karban eladó. Cím a kiadóban.

KÉT szoba, konyha mellékhelyiségekkel, vízvezetékkel 1100 lejért dec. 1-re kiadó. Cal. Motilor 81.

EGY szoba, konyha vízvezetékkel és mellékhelyiségekkel jan. 1-re kiadó. Cal. Motilor 81.

VESZÉK nagy és kicsi férfiszabó párnát. Elisabeta-u. 4. sz.

ELVESZETT egyéves barna himdaxli nyakszíjján láncpakesolással. Megtaláló jutalomba részesül Gálnál. Rákóczi-u. 9. sz.

Nem tévesztendő össze a minden tudományos alap nélkül dolgozó jósnőkkel!

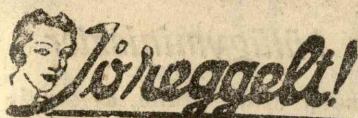
Grafológia Tényérjósítás Horoskóp **MISS BETTY** Okvetlen keresse fel!

MIKES KELEMEN-UGCA 8., AJTÓ 3. ◆ FOGAD MINDEN DÉLUTÁN

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

HIREK

Naptár November 18. Péntek. Róm katti. Péter, Pál. Prot. Gelasius. Görög. Mart. Platon. Izr. 18 Markh.

Uj keresztneó.

— Egy amerikai kisleány, tekintettel a világoálságra, a Válságka keresztnevet kapta.

— A papáját bizonyára háborúnak hívták és a mamáját Munkanélküliségnek...

Hasonlat.

Gál Jenő magyar képoiselő kijelentette, hogy Gömbös magasabb, mint Mussolini, de megjelenése éppen olyan „fascináló”, mint az övé...

— Csökkentés.

— Hallotta? A kormány csökkenti az állami kiadásokat.

— Az adófizetők is gondoskodtak már a bevétel csökkentéséről...

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Dr. Kohn, Fótér. Somlea, Ferenc József-ut. Cseresznyés. Magyar-ucca.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint hőmérséklet süllyedés várható, helyenként havazással.

— **Megalakult a róm. kath. Egyházmegyei Tanács.** A szentszék és a kormány között létrejött egyezmény értelmében az erdélyi róm. kath. Státus helyébe lépett Egyházmegyei Tanács tegnap tartotta alakuló közgyűlését, a róm. kath. főgimnázium dísztermében, ahol az egyházmegyei tanács megkezdte az évi jelentés vitáját. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök megnyitójában az elmúlt veszedelemről beszélt, amelyben a katolikusok ősi intézménye forgott. A püspök ragyogó beszéde után az egyházmegyei tanács világi elnökévé dr. Gyárfás Elemért választotta meg. Ezután a számvizsgáló bizottság jelentését Xantus János marianumi igazgató terjesztette elő, melyet a közgyűlés rövid vita után elfogadott. A kiváló tudós a tanügyi kérdésnél elmondta, hogy az utóbbi időben újból dühöng a névelmezési láz, ami ellen kemény harcot kell indítani. Több részletkérdés megvitatása után megválasztották az Egyházmegyei Tanács igazgatóságát, amelynek nyolc egyházi és tizenhat világi tagja van.

— **Habsburg Ottó eljegyzí az olasz király legkisebbik leányát.** Gömbös Gyula római látogatásával kapcsolatosan az a hír terjedt el, hogy a magyar miniszterelnök megegyezett Mussolinivel abban, hogy Magyarország trónörököse, Habsburg Ottó feleségül vegye az olasz király legkisebbik leányát. A vatikáni körökben a hírt megerősítik, sőt néhány napon belül a hercegi pár hivatalos eljegyzése is meg lesz.

— **Nicollé szocialista vezér éhségsztrájkba kezdett.** A zavargásokkal kapcsolatban őrizetbe vett Nicollé genfi szocialista vezető két nap óta éhségsztrájkot folytat. Egyidejű jelentés szerint a mozgó-sított wallisi 1. és 2-ik zászlóaljait elvezényelték Genfből. A csapatok elhagyták Genfet.

— **Zalesky volt lengyel külügy-miniszter bankár lesz.** Zalesky volt lengyel külügyminiszter véglegesen visszavonul a politikától s a külügyminiszterséget a bankári pályával cseréli fel. A beavatottak úgy tudják, hogy Zalesky azért szakított a politikával, mert összeeszeveszett a lengyel külpolitika irányítóival. Zalesky már tárgyalásokat is kezdett a Varsói Kereskedelmi Bankkal, amely felajánlotta neki a felügyelő-bizottság elnöki tisztségét.

— **Az elhízás veszedelmei.** Bulwer angol orvos az elhízás okát a túlbő kenyér, rizs, burgonya, cukor stb. fogyasztásának tulajdonítja. Az elhízás kezelése tehát ezeknek a tápszereknek a csökkentéséből áll. Az elhízás 35 évesnél idősebbeknél veszedelmekkel jár. Gyakran csatlakozik hozzá elsősorban a magas vérnyomás, epekö, cukorbeteg és epehólvagyulladás.

— **Véres verekedés egy debreceni futhallmeccsen.** Tegnap délután véres verekedés zajlott le a budapesti egyetemi sporttelepen a DKASE—DEAC bajnoki mérkőzésén. Az első félidőben a DEAC vezetett, majd a második gólt is belőtte a DKASE hálójába. A kereskedők ezután egy gólt szereztek, erre aztán megváltozott a közönség hangulata. Az ideges hangulatot Magyar, a kereskedők csatára és Gáspár az egyetemiek háttvéje összecsapása még fokozta, mert Gáspár fájdalmasan jajgatva, láb-töréssel a földre zuhant, a tribünön egyszerre véresre fordult a hangulat annyira, hogy Milecker professzor szükségét érezte a beavatkozásnak. A mérkőzést végül két 11-es büntetőrugással nyerte meg a DEAC.

— **Románia részvesz a párisi nemzetközi repülőkongresszuson.** A kormány elhatározta, hogy a párisi nemzetközi aviatikai kongresszusra küldöttséget meneszt Radu Irimescu aviatikai alminiszter és Ghiosan, a pilótaiskola parancsnokának személyében.

— **A nemzetközi táncverseny nyertesei.** A berlini Esplanade szállóban most tartották meg a hivatásos táncosok nemzetközi versenyét az 1932—33. évi német táncművészeti címért. Az első díjat Werner Lowr innsbrucki táncos és partnernője, Anne Assaf-Bey német táncosnő nyerte, aki néhány évvel ezelőtt egy törökhöz ment nőül.

— **Egy hadviselt kiköpte tüdejéből a golyót.** Mayer József nap-számos a világháború idején tüdő-lövést kapott. A golyó bent maradt a tüdejében. Mostanában állandóan betegeskedett, köhögött és egy ilyen köhögési roham alkalmával kiköpte a puskagolyót.

— **Nem javul a cukoripar helyzete.** A nemzetközi cukorpiac helyzete nem olyan, hogy ebből a cukoripar helyzetének javulására lehetne következtetni.

— **Kanada visszatartja a buzá-készleteit.** Kanada kénytelen volt a közelmúltban nagy külföldi kölcsönöket felvenni, hogy lehetővé tegye a buza készleteinek további visszatartását. Ez az oka a kanadai dollár nemzetközi kedvezőtlenebbek értékelésének. A kanadai kormány elkerülendőnek tartja a buzakészletek dömping áron való értékesítését s ezért hozza sorra az áldozatokat az agrár-lakossáág érdekében.

— **Magyar szerző operája a milánói Scalaban.** A milánói Scala karácsonykor kezdi meg az idei évadban előadásait. A Scala műsorán 4 operabemutató szerepel. Ezek között szerepel Kodály Zoltánnak, a világhírű magyar zeneszerzőnek „Székely fonó” című operája is. Kodály darabja januárban kerül színre. Ez lesz az első eset, amikor a Scala magyar szerző darabját tüzi műsorára.

— **Ellopták a kerékpárját.** Lakatos Péter Regele Ferdinand (Wesselényi M.-ucca) 7. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopta 1500 lejti erő kerékpárját. A rendőrség az ismeretlen kerékpártolvaj kézrekerítésére bevezette a nyomozást.

— **Szaporodnak a lopások.** Maior Augustin Str. Clemencau (Postakert-ucca) 7. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy lakására ismeretlen tettes ment be, ahonnan 2000 lej értékű holmit lopott el. — Komáromi Károlyné Str. Caragiale 1. szám alatti lakost az ismeretlen tettesek szintén 2000 lejjel károsították meg. — Kis Péter Motilor (Monostori-ut) 36. szám alatti lakoshoz is ismeretlen tolvaj hatolt be s tizezer lej értékű zsákmánnyal távozott. A rendőrség mindhárom feljelentés ügyében erélyes nyomozást vezetett be.

— **Gáz nélkül maradt Tordán a városháza és a törvényszék.** Tegnap reggel különös dolog történt Tordán. Ugyanis a városban képviselő látogatás volt. Többek között dr. Boila Zacharia kormány-párti képviselő is a városban járt, hogy összegyűjtse a megye és a város lakosságának panaszait. A vendégeket az a kellemetlen meglepetés érte, hogy hideg szobában kellett tanácskoznok, mert a gáz-társaság kikapcsolta a városháza gázát tekintélyes gáztartozásáért. A városházán hirtelen fával fűtöttek be, de a fa nem volt elég. Így a tárgyalásokat meg sem tarhták. Ugyanilyen meglepetés érte a törvényszék bíráit. Egyetlen tárgyalást sem lehetett megtartani, mert az illetékes minisztérium nem rendezte a törvényszék gázszámláját.

— **Nikotinmérgezésben meghalt Schwartz Jakab, a zsidó nagyiparos.** Schwartz Jakab nagyiparos, az Erdélyi Automobil Szállítási Vállalat tulajdonosa, a kolozsvári ortodox hitközség volt elnöke Bukarestben tegnap délután hat órakor nikotinmérgezésben meghalt. Temetése vasárnap délután lesz.

— **Domsa pénzügyigazgató ki-tüntetése.** Domsa Traian kolozsvári pénzügyigazgató egész Erdély területére szolgáló hatáskörrel inspector finantiarnak nevezték ki. A kiváló pénzügyi szakember kolozsvári működése alatt egyéniségevel és képességeivel nemcsak felettesei elismerését szerezte meg, hanem a közönség széles rétegeinek rokonszenvére is érdemessé tette magát.

— **Nem kapott amnesztiát Nitti volt olasz miniszterelnök.** Tizenöt emigránssal szemben felfüggesztették a polgári jogaik elvesztésére és vagyonuk elkobzására vonatkozó rendelkezést. Fenáll a rendelkezés érvénye továbbra is Nitti volt miniszterelnökkel és Sforza gróf volt külügyminiszterrel szemben.

— **Tekéző sport.** A brassói „Bolyonai” tekézőcsapat 10 éves jubileumán 5 tekéző csapat vett részt. A szövetséget Wagner, a „Vig Barát” csapat elnöke képviselte. — A Remény tekéző csapat kettős versenyt tartott és mindkettőt a következő arányban nyerte: Remény—Sport 12 játékos 186—150. Remény és Rapid 198—167. — Az Oituz tekéző csapat és Stop 12 között tegnap folyt le a reváns mérkőzés, amelyen az Oituz 12 játékosra tényleg revánsot vett a Stoppon a multkori veszteségért 155—113 arányban. — Kihívások: November 19. Szombaton Talpas pálya, Gloria és GTC. November 22. Kedd, Turós-pálya, Solyom és Törökvis. November 29. Kedd, Solyo és Matador.

— **A londoni pacifista gyűlésen minden nemzet egyforma leszerelését követelték.** Ötezer ember hallgatta tegnap a londoni Albert Hallban a pacifista gyűlés szónokait, akik az áltános leszerelést sürgették. Cecil lord, a yorki érsek és Bandfield asszony, az előbbi munkaspárti kormány közmunkaügyi minisztere is jelen volt. A gyűlés egyhangú határozattal ki-mondta, hogy követeli minden nemzet egyforma leszerelését és a támadó fegyvernemek, tankok, tengeralattjáró maszádok, nehéz ágyuk, bombavető katonai repülőgépek eltiltását minden országban.

— **Ujabb nyugtalanság a debreceni egyetemen.** A debreceni egyetemen tegnap délelőtt az egyetemi hallgatók eltávolították a zsidóvallású hallgatókat, mert Baróky Ferenc egyetemi tanár előadásán valaki hangosan felkacagott és a diákság egyrésze azt állította, hogy a rendező egy zsidóvallású diák volt. Később a diákok az egyetem pincehelyiségében gyűlést tartottak, ahol megjelentek dr. Hankiss János és dr. Tóth Lajos egyetemi tanárok, akik csillapítani próbálták az ifjúságot, de sikertelenül.

— **A hideg idő beállta óta szorgalmasan trenirozó KKASE tornászok e hó 20-án vasárnap délután komoly erőpróbán mennek keresztül, eldöntendő, hogy ki a legjobb tornász a klubban.** Szébb-nél-szebb gyakorlatokkal fogják gyönyörködtetni a közönséget s ezért különösen a gyermekek figyelmébe ajánljuk ezen versenyt, ahol fegyelmet és bajtársiasságot tanulhatnak a kitarító zöld-fehérek-től. A verseny délután fél 5 órakor kezdődik az Unitárius Kollégium tornatermében.

— **A fasiszmus hódításairól beszélt Mussolini az olasz parlament megnyitásán.** Az olasz parlament tegnap kezdte meg ülésezéseit. A képviselők kivétel nélkül fekete ingben jelentek meg s a karzat is zsufolásig telt meg hallgatókkal. Az elnöki beszéd elhangzása után Mussolini tartotta meg hatalmas beszédét, amelyben részletesen kitért a fasiszmus eddigi hódításaira s azon reményének adott kifejezést, hogy a tíz évvel ezelőtt elindult eszme ezután is hatványozott mértékben fog terjedni.

— **Öngyilkos lett a gumiarcu ember.** Neugebauer Géza, a varietészínpadok világhíres gumiarcu embere is elesett a munkanélküliség frontján. — megmérgezte magát Budapesten, a Park-szállóban, mert nem tudott szerződéshez jutni.

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia
bűnügyi regény

(97)

— Gyilkos! — kiáltotta. És Bonaparte Péter házára mutatott.

— Ne lépjenek ebbe a házba, ott gyilkolnak!

Páris lázban volt.

Az ucca forrongott a tömegtől, a kávéházak zsúfolva voltak. Minden ucca sarkán csoportok képződtek. A külvárosokban forrongás kezdődött, mely annyival is inkább fenyegetővé vált, mert a munkás negyedre terjedt ki.

Midőn Rajnald hazaérkezett, anyja már mindent tudott.

— Nos? — szóló fiához. — Isten ujja mutatkozik.

A császárság és forradalom szeméremkezt, midőn tudatták vele az eseményeket. Azt mondják, halálpádatá lett, mintha e pillanatban a szomorú jövő tárukt volna fél előtte.

Péter herceget elfogták. Ezt a reggeli lapokból tudta meg.

A császárság és firradalom szemben állottak egymással, csupán egy hullá választotta el, Noir Viktor hullája.

A Mars mezőn helyőrség állott. A mailiot kapu mindkét oldalát városi poroszok őrítették.

Az ezredek sora előtt feketébe öltözött férfi lovagolt, Chevandier de Valdrome belügyminiszter.

A tömeg közt hírlapárulók bolyongtak, akik a Marseillaisét adták el, melyen a halott Noir Viktor arcképe diszlott.

— Menjünk haza — gondolta Rajnald.

Miss Dodge Lydia állt előtte.

— Ön itt? — lepődött meg Rajnald. És Simone?

— A kisasszony férjhez megy. Ő is itt van.

— Lehetetlen.

— Pedig úgy van Delorge ur!

— Simone férjhez megy? Kihez?

— Azt nem tudom. Csupán annyit tudok, hogy bele hal. Mert belehal, Delorge ur! Érti? Bele hal! Rajnald egész testében össze-rezent.

— Menjünk Delorge ur, oly közel vagyunk a palotához, hogy valamelyik szolgálta észrevehet bennünket. Ne vesztegessük az időt, siessünk!

Rajnald átlátta, hogy a szegény leány esze megzavarodott. Semmiről nem kapott pontos feleletet tőle.

— Akkor menjünk!

— A kisasszonyhoz vezesse?

— Oda.

— A palotába?

— Oda.

— Ez lehetetlen, uram!

— Sőt, mi sem könnyebb ennél. Karját fogja nyújtani és fel-emelt fejjel, büszkén lépünk be. Egyik szolgának sem fog feltűnni, hogy megkérdezzé, ki vagyok, miért jöttem. Látnom kell Simonnet.

(Folytatjuk).

Titulescu válasza a kamarában a revizioellenes tüntetésekről

A román-ország kérdéssről jövő héten nyilatkozik a külügyminiszter

BUCURESTI. A kamara tegnapi ülésén szenzációs felszólalás hangzott el. Dr. Willer József magyar-párti képviselő a magyar revizio-nista propaganda ellen rendezett bukaresti tüntetésekről intézett kérdést a külügyminiszterhez. Dr. Willer többek között hangsúlyozta, hogy a bukaresti brutalitások igazságtalanul megzavarják és súlyosbítják a romániai magyar kisebbség amugyis elég súlyos helyzetét.

A kormányának ezért minden ilyen cselekményt el kell fojtania, ezt nem a félenkség érzete mondatja

a kisebbségi magyarsággal, de az ilyesmit megengedni bűn.

Titulescu külügyminiszter rögtön válaszolt a felszólalásra és pedig simán, diplomatikusan kijelentette, Willer elismerése szerint is, a román népnek jogában áll szabadon tüntetni, anélkül, hogy ezáltal a szomszéd magyar állammal, amellyel Románia barátságos viszonyban akar élni, fennálló kapcsolatait veszélyeztetné, hogy területi épsége mellett tüntessen. (Taps.) Ne mondja senkisé az, hogy amikor ilyen akció magán-oldaláról megindult, amelyben a

kormány nincs benne, de amely a területi épség érdekében folyik, hogy abban üzleti természetű érdekek is szerepelhetnek. Ő ezt nem engedheti meg sem ma és sohasem.

TITULESCU A JÖVŐ HÉTEN NYILATKOZIK AZ OROSZ KÉRDÉSRŐL

BUCURESTI. A kamara tegnapi ülésén Bratianu György felszólalására Titulescu a román-ország szerződés ügyében kijelentette, hogy a jövő hét folyamán részletes nyilatkozatot tesz az orosz kérdéssről.

Pénzt és természetbeni segítyt kér a szervezett munkásság a munkanélkülieknek népkonyhák helyett

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az egyházak, társadalmi egyesületek, munkások, valamint a hatóságok képviselőiből alakult munkanélküliek segélyező bizottság tegnap este dr. Dan Liviu és dr. Deleu Viktor polgármester vezetésével újra összeült, hogy a segélyezés körül függőben maradt kérdéseket megvitassák.

Dr. Deleu polgármester üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót Rózsa Mór kolozsvári drogéria-tulajdonosnak, aki felolvasta és ismertette a munkanélküli segélyezés tervezetét, amelyet már részletesen ismertettünk.

A jelenlevők közül többen hozzászóltak a tervezethez és boncolgatták annak egyes pontjait. Külön vita tárgyát képezte a társadalmi gyűjtések ügye. Ugyanis a Rózsa-féle segélyezési tervezet

nemesak hatósági — állami és városi — uton kívánja előteremteni a szükséges összeget, hanem társadalmi uton is.

Rózsa Mór azt indítványozta, hogy a felekezeti nőszövetségek közösen gyűjtsenek a munkanélküliek javára.

Ebből a kérdéssről majdnem bonnyadalom keletkezett.

A felekezeti nőszövetségek autonómiájukat látták veszélyeztetve a kérdés ily módon való elintézése miatt.

A nőszövetségeknél az a helyzet, hogy minden felekezetnek vannak szegényei, akiket rendszeresen segélyeznek. Közös gyűjtés esetén már nem tudnának gondoskodni szegényeikről. Dr. Deleu polgármester megnyugtatta az aggodalmaskodókat, hogy itt

elsősorban munkanélküli és nem szegény-segélyezésről lesz szó.

A református egyház képviselőjében Deák Ferenc lelkész szólott hozzá a kérdéshez s megemlítette, hogy a város tiltsa be a tél folya-

mán az egyházakon kívül eső gyűjtéseket. Majd dr. Makkai Sándor né szólalt fel és igen érdekes bejelentést tett a munkanélküli segély társadalmi részének előteremtésére. Dr. Makkainé ugyanis azt kívánta, hogy

a város haladéktalanul bocsásson kenyér-, tej-, egéd-, vacsora- és tűzifajegyeket a nőszövetség rendelkezésére, amiket a nőszövetségek tagjainak bevonásával eladnának s az így befolyó összegeket lehet majd a segélyezésre fordítani

Több hozzászólás után a bizottság magáévá tette dr. Makkainé indítványát

s azt a tervezet szövegébe beleillesztette. Azután Muresan Sándor a szervezett munkások részéről beszélt. Kiemelte beszédében, hogy

a szervezett munkásoknak népkonyhák felállítására nincs szüksége. Kérte a pénz- és természetbeni segélyezés bevezetésének december elsejével történő megkezdését,

mert a kolozsvári szakszervezetek kasszái üresek, több terhet nem bírnak. Példát is hozott fel. Megemlítette, hogy

a kolozsvári nyomdászszövetség másfél év leforgása alatt négy és félmillió lejt utalt ki munkanélküliei számára.

Dr. Jacob Adrian, Biró Mózes, Deleu Vivtorné, valamint Rázmán Mór unitárius segédlelkész hozzájárulása után Rózsa Mór bejelentette, hogy

50 ezer lejjel járul hozzá a segélyezés megindításához

s kérte a bizottságot, hogy szavazzon jegyzőkönyvi köszönetet dr. Deleu polgármesternek a munkanélküli segélyezés körül kifejtett buzgalmaért, amit a bizottság nagy éljenzéssel fogadott. Ugyancsak jegyzőkönyvi megörökítést nyert Rózsa Mór agilis munkája és áldozatkészsége is.

Kiutasítottak az országból ötezer külföldi munkást

BUCURESTI. A legutóbbi bukaresti eseményekkel kapcsolatosan tömegesen utasítják ki az országból a külföldi honosokat és olyanokat, kik állampolgárságukat nem tudták itt megszerezni. A kiutasításokról hivatalosan ezt jelentik:

A munkaügyi minisztérium egyik legnagyobb problémáját a munkanélküliség képezi. A minisztérium már befejezte a külföldi alkalmazottak revízióját. Szeptember 15-től fogva 4800 külföldi alkalmazott lesz kiutasítva az országból, akik legkésőbb december 15-ig elhagyják Romániát. Még legalább 1500 külföldi alkalmazott kiutasítására fog sor kerülni. A munkaügyi miniszter felhívja a közönséget, hogy aki tud olyan esetet, amelyben félbevezették volna tartózkodási engedélyük érdekében a minisztériumot, jelentse be.

Feltámadt a régi Kolozsvár bohémtyánja!
OPERA vendéglőt a közismert ANDREI MIKLOS, az Amerika volt főpincére megnyitotta. — A konyhát a nagyszerű hírnévnek örvendő MAJOROSI REZSŐNE vezeti. **OLCSÓ ÁRAK!** ♦ **AZUGA SÖR** Str. Regina Mária (Deák F.-ucca) 33.

5. számú

(III-ik sorsolás.)

nyereményszelvénye

Név.....

Lakás.....

Tiszta való!

Nem ámitás!

CZINK-nél

készül — legszebb festés és tisztítás!